

Instytut Kulturoznawstwa
Instytut Filologii Polskiej
Wydziału Humanistycznego Uniwersytetu Marii Curie-Skłodowskiej
w Lublinie

Polskie Towarzystwo Ludoznawcze Zarząd Główny
Polskie Towarzystwo Ludoznawcze Oddział w Lublinie

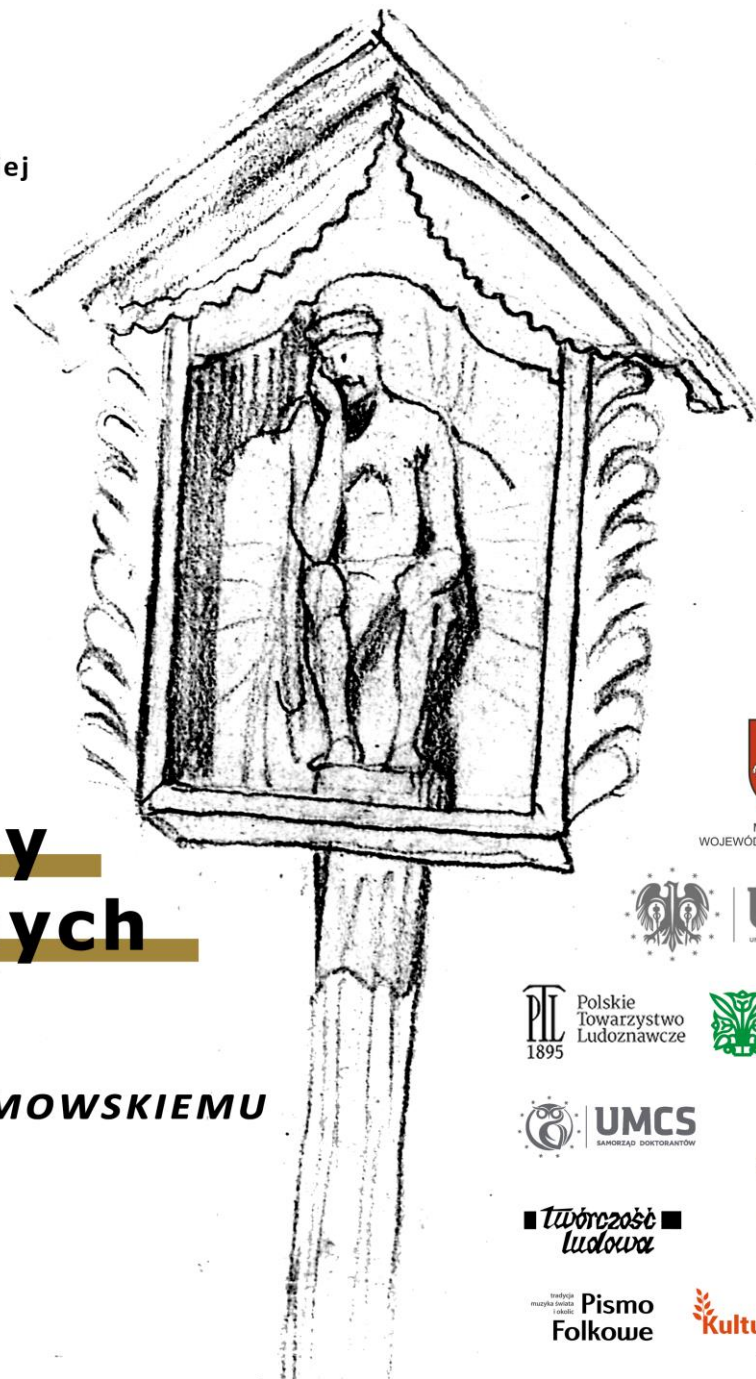
przy współudziale Stowarzyszenia Twórców Ludowych
Samorządu Doktorantów UMCS

OGÓLNOPOLSKA KONFERENCJA NAUKOWA

Kultura tradycyjna w perspektywie ochrony dziedzictwa i regionalnych tożsamości

*DEDYKOWANA PROFESOROWI JANOWI ADAMOWSKIEMU
W ROKU JUBILEUSZU 70. URODZIN*

29–30 listopada 2018 / LUBLIN

MARSZAŁEK
WOJEWÓDZTWA LUBELSKIEGO

UMCS
UNIWERSYTET MARII CURIE-SKŁODOWSKIEJ

Polskie
Towarzystwo
Ludoznawcze

STOWARZYSZENIE
TWÓRCÓW
LUDOWYCH
Rok założenia 1968

UMCS
SAMORZĄD DOKTORANTÓW

Polski Komitet
do spraw UNESCO

Twórczość
ludowa

Pismo
Folkowe

KulturaLudowa.pl

DZIEŃ PIERWSZY – 29 LISTOPADA, czwartek

09.30-10.00	REJESTRACJA UCZESTNIKÓW		
10.00-11.30	<i>Uroczystość Jubileuszu Profesora Jana Adamowskiego</i>		
11.30-12.00	PRZERWA KAWOWA		
	Sesja 1 PANELOWA – sala obrad Rady Wydziału Humanistycznego UMCS Prowadzenie: prof. dr hab. Małgorzata Karwatowska, Prodziekan Wydziału Humanistycznego UMCS		
12.00-12.20	Prof. dr hab. Katia Michajłowa (Bulgarian Academy of Sciences): <i>Miejsce ludowych strunowych instrumentów muzycznych w tradycji epickiej Słowian południowych</i>		
12.20-12.40	Dr hab. Teresa Smolińska, prof. UO (UO): <i>Nowa „tradycja” miejska w Polsce: Orszak Trzech Króli</i>		
12.40-13.00	Prof. dr hab. Jerzy Bartmiński (UMCS, Polska Akademia Umiejętności): <i>O dwóch modelach opisu języka folkloru</i>		
13.00-13.30	DYSKUSJA		
13.30-15.00	PRZERWA OBIADOWA		
	Sesja 2 – Sala obrad Rady Wydziału Prowadzenie: dr hab. Teresa Smolińska, prof. UO	Sesja 3 – Sala 18 Prowadzenie: prof. dr hab. Halina Pelcowa	Sesja 4 – Sala 19 Prowadzenie: dr hab. Jadwiga Kozłowska-Doda
15.00-15.15	Prof. dr hab. Zbigniew J. Przerembski (UWr): <i>Pismo w przekazie tradycji muzycznych – innowacja czy zaprzeczenie istoty folkloru</i>	Dr hab. Katarzyna Smyk, prof. UMCS (UMCS): <i>Współczesne funkcje kultury tradycyjnej: etnokryminał</i>	Prof. dr hab. Bożena Muszkalska (UWr): <i>Muzyka jako instrument ochrony tożsamości kulturowej w środowisku brazylijskiej Polonii</i>
15.15-15.30	Dr hab. Jan Kajfosz (UŚ): <i>O potrzebie periodyzacji twórczości folklorystycznej</i>	Dr hab. Anna Mlekodaj, prof. PPWSZ: <i>Dziedzictwo dla edukacji, edukacja dla dziedzictwa – miejsce i rola współczesnej szkoły w zachowaniu dziedzictwa kulturowego w regionie</i>	Dr Agata Kusto (UMCS): <i>„Legowanie” na Lubelszczyźnie. Tradycja muzyczna na nowo odkryta? Rewizja stanu badań</i>
15.30-15.45	Dr hab. Janina Hajduk-Nijakowska, prof. UO (UO): <i>Folklorystyczny aspekt współczesnych narracji potocznych</i>	Dr hab. Małgorzata Latoch-Zielińska, prof. UMCS (UMCS): <i>Wokół kultury ludowej w szkole</i>	Malwina Kołt (UW): <i>Folklor muzyczny Czeskiego Kątko, regionu na styku trzech kultur: czeskiej, niemieckiej i polskiej</i>
15.45-16.00	Dr hab. Violetta Wróblewska, prof. UMK (UMK): <i>Ludowa bajka magiczna – tradycja i współczesność</i>	Dr hab. Iwona Morawska, prof. UMCS (UMCS): <i>Literatura i kultura regionalna w edukacji polonistycznej</i>	Dr Bożena Lewandowska (UJ): <i>Obraz wojny w piosenkach folkloru miejskiego</i>
16.00-16.15		Mgr Monika Sagała (UJ): <i>Wybrane zagadnienia słowackiej poezji miłosnej w okresie baroku</i>	Mgr Piotr Wróblewski (UMCS): <i>Od kontrabasu solo do orkiestry – heterogeniczne wizje aranżacyjne Bogurodzicy</i>
16.15-16.30	DYSKUSJA	DYSKUSJA	DYSKUSJA
16.30-17.00	PRZERWA KAWOWA		

	Sesja 5 – Sala obrad Rady Wydziału Prowadzenie: dr hab. Małgorzata Latoch-Zielińska, prof. UMCS	Sesja 6 – Sala 18 Prowadzenie: dr hab. Robert Lipelt, prof. PWSZ w Sanoku	Sesja 7 – Sala 19 Prowadzenie: dr hab. Katarzyna Sobstyl
17.00-17.15	Prof. dr hab. Halina Pelcowa (UMCS): <i>Gwary ludowe: przeszłość – współczesność – przyszłość</i>	Dr hab. Anna Weronika Brzezińska, prof. UAM (UAM): <i>Żandary z poznańskiej Ławicy – nieprzekraczalne granice w procesie dokumentowania niematerialnego dziedzictwa kulturowego</i>	Dr hab. Bożena Taras, prof. UR (UR): <i>Znaczenie stołu w tradycyjnej kulturze rzeszowskiej</i>
17.15-17.30	Dr Renata Dźwiągół (Uniwersytet Pedagogiczny w Krakowie): <i>Miejsce jako kategoria językowo-kulturowa we frazematyce z pola leksykalno-semantycznego <diabeł></i>	Dr hab. Tomasz Rokosz (KUL): <i>Ochrona i propagowanie muzycznej kultury religijnej – przeszłość, stan obecny, perspektywy badawcze</i>	Dr hab. Barbara Pabian, prof. UE (Uniwersytet Ekonomiczny w Katowicach): <i>Od rytuału do turystyki kulinarnej. Zwyczaje żywieniowe w procesie przemian formy i funkcji</i>
17.30-17.45	Mgr Jolanta Dragan (Muzeum Kultury Ludowej w Kolbuszowej): <i>Len i konopie w przysłowiaach polskich</i>	Dr Artur Trapszyc (Muzeum Etnograficzne w Toruniu): <i>Nie ma drogi „Na Ugory”. Problematyka tradycyjnego nazewnictwa wiejskiego w świetle ochrony niematerialnego dziedzictwa kulturowego</i>	Dr Mariola Tymochowicz (UMCS): <i>Biesiada chłopska, czyli nie tylko konsumpcja i zabawa</i>
17.45-18.00	Dr hab. Joanna Szadura (UMCS): <i>Spółeczny wymiar kultu ognia z perspektywy etnolingwistycznej</i>	Ks. Krzysztof Ordziński (Diecezjalne Sanktuarium Świętego Rocha w Mikstacie): <i>Wpis na Krajową Listę niematerialnego dziedzictwa szansą i wyzwaniem dla społeczności lokalnej (na przykładzie uroczystości odpustowych w Mikstacie)</i>	Dr hab. Jadwiga Kozłowska-Doda (UMCS): <i>Kreowanie obrazu domu w białoruskich pieśniach ludowych</i>
18.00-18.15	Dr Olga Kielak (UMCS): <i>„Po konie, po woły, po wina kupca młodego nie szlij”. Kupno i sprzedaż zwierząt domowych w polszczyźnie</i>	Mgr Michałina Janaszak (UAM, Muzeum-Zamek Górków w Szamotułach): <i>Kultura tradycyjna a promocja regionu i integracja społeczności lokalnej. Nawiązania do „ludowości” w samorządowej strategii promocyjnej i informacyjnej na przykładzie regionu szamotulskiego</i>	Mgr Katarzyna Kraczoń (UMCS): <i>Przepędzić złe moce i stworzyć przestrzeń bezpieczną – analiza semiotyczna jednego gestu</i>
18.15-18.30	DYSKUSJA	DYSKUSJA	DYSKUSJA
19.30	Uroczysta kolacja (dla referentów i za zaproszeniami) restauracja „Bazylika”, Wydział Humanistyczny UMCS, Pl. M. Curie-Skłodowskiej 4a		

DZIEŃ DRUGI – 30 LISTOPADA, piątek

	Sesja 8 – Sala obrad Rady Wydziału Prowadzenie: dr hab. Joanna Szadura	Sesja 9 – Sala 18 Prowadzenie: dr hab. Piotr Grochowski, prof. UMK	Sesja 10 – Sala 19 Prowadzenie: dr Mariola Tymochowicz
9.00-9.15	Prof. dr hab. Władysława Bryła (UMCS): <i>Legenda o świętych w twórczości Wincentego Pola</i>	Dr hab. Zdzisław Kupisiński SVD, prof. KUL (KUL): <i>Wizja życia po śmierci na przykładzie wybranych pieśni pogrzebowych mieszkańców opoczyńskiego</i>	Dr hab. Marzena Marczeńska, prof. UJK (UJK): <i>„Skrzętny szperacz historyczny, archeolog i etnograf” – znaczenie materiałów ks. Władysława Siarkowskiego dla badań nad kulturą tradycyjną regionu świętokrzyskiego</i>
9.15-9.30	Dr Agata Bielak (PAN, Warszawa): <i>„Święty Walek tych powali, co patronem go nie znali” Obraz świętego Walentego i choroby świętego Walentego w polskiej tradycji ludowej</i>	Dr hab. Marta Wójcicka, prof. UMCS (UMCS): <i>Cmentarz jako miejsce (nie)pamięci?</i>	Mgr Sylwia Praśniewska (Warszawa): <i>Babcia urokliwa – czy niezrelatywizowalna postawa etyczna 89-letniej kresowiaczki Teresy Lentowszczyk stanie się mocnym bodźcem do otwartych, odważnych działań rehumanizacyjnych?</i>

9.30-9.45	Dr Małgorzata Strzelec (Uniwersytet Jana Kochanowskiego w Kielcach): <i>Funkcje kultu Świętego Rocha w społeczności mikstackiej</i>	Dr Agnieszka Dudek-Szumigaj (UMCS): <i>Inskrypcja nagrobna jako forma pamięci o zmarłym (na przykładzie nekropolii pogranicza polsko-ukraińskiego)</i>	Mgr Beata Maksymiuk-Pacek (UMCS): <i>Wesele podlaskie w zbiorach badaczy folkloru</i>
9.45-10.00	Dr Agnieszka Kościuk-Jarosz (UMCS): <i>Tradycyjne praktyki lecznicze z Chełmskiego</i>	Dr hab. Katarzyna Sobstyl (UMCS): <i>Semantyka cmentarzy dla zwierząt na tle symboliki miejsc pamięci o ludziach w kulturze tradycyjnej</i>	Mgr Aleksander Zbirański (UMCS): <i>Egzotyzacja kultury ludowej w zdjęciach uczestników Jarmarku Jagiellońskiego na portalach społecznościowych</i>
10.00-10.15	DYSKUSJA	DYSKUSJA	DYSKUSJA
10.15-10.30	PRZERWA KAWOWA		
	Sesja 11 – Sala obrad Rady Wydziału Prowadzenie: dr hab. Iwona Morawska, prof. UMCS	Sesja 12 – Sala 18 Prowadzenie: dr Agnieszka Kościuk-Jarosz	Sesja 13 – Sala 19 Prowadzenie: dr hab. Anna Weronika Brzezińska, prof. UAM
10.30-10.45	Dr hab. Bogumiła Truchlińska, prof. UMCS (UMCS): <i>Lud jako źródło i nośnik wartości w świetle polskiej filozofii narodowej</i>	Dr hab. Piotr Grochowski, prof. UMK: <i>Stado i Sobótka w praktykach polskich rodzimowierców. Między rekonstrukcją etnograficzną a obrzędem religijnym</i>	Dr hab. Stanisława Niebrzegowska-Bartmińska, prof. UMCS (UMCS): <i>Pragmatyczne i społeczne podstawy aksjologii ludowej</i>
10.45-11.00	Prof. dr hab. Anna Brzozowska-Krajka (UMCS): <i>Między „kulturą drzewa oliwnego” a „kulturą Lexusa”: typy duchowości w e-życzeniach</i>	Dr Krzysztof Snarski (Muzeum Okręgowe w Suwałkach): <i>Wyróżniki tożsamości kulturowej staroobrzędowców zamieszkałych na Suwalszczyźnie</i>	Dr Sebastian Wasiuta (UMCS): <i>Semantyka lasu w lubelskich pieśniach żołnierskich i wojennych</i>
11.00-11.15	Dr Agata Rybińska (UMCS): <i>Żydowska Biblia dla kobiet (Cene u-rene) – pomiędzy tradycją biblijną a ludową pobożnością</i>	Mgr Agnieszka Małek (UMCS): <i>Obrzędowość okołoporodowa Kaszubów – kontekst historyczny</i>	Dr Anna Kaczan (UMCS): <i>„Drzewo modrzewiowe, to na mękę Chrystusowe”. Modrzew w ludowym obrazie świata</i>
11.15-11.30	Mgr Marcin Stańczuk (Muzeum Wsi Radomskiej w Radomiu): <i>Tradycyjne elementy zdobnicze architektury ludowej w regionie radomskim</i>	Mgr Ilona Kulak (PAN, Kraków): <i>Obrzędowość pasterska górali spiskich (na podstawie badań korpusowych)</i>	Mgr Joanna Paczos (UMCS): <i>Symbolika wiśni w kulturze chrześcijańskiej</i>
11.30-11.45	Mgr Szymon Przeklasa (UJ): <i>Regionalizm chorwacki a regionalizm polski. Analiza porównawcza</i>	Mgr Mirosław Majewski (UMCS): <i>Oficjum ludowe – praktyki pobożności jako znaki teatralne w widowiskach obrzędowych</i>	Dr hab. Robert Lipelt, prof. PWSZ w Sanoku (Państwowa Wyższa Szkoła Zawodowa w Sanoku): <i>Dawne przemysły drzewne w południowo-wschodniej Polsce</i>
11.45-12.00	DYSKUSJA	DYSKUSJA	DYSKUSJA
12.00-12.20	PRZERWA KAWOWA		
	Sesja 14 PANELOWA – sala obrad Rady Wydziału Humanistycznego prowadzenie: prof. dr hab. Jerzy Bartmiński		
12.20-12.40	Prof. dr hab. Jolanta Ługowska (UWr): <i>Żywiół wody i demony w „Legendach i baśniach Trok” Haliny Bogdel</i>		
12.40-13.00	Prof. dr hab. Piotr Dahlig (UW): <i>Wątek personalny w badaniach etnomuzykologicznych i folklorystycznych</i>		
13.00-13.30	Dyskusja podsumowująca i zakończenie konferencji		
XXVII Międzynarodowy Festiwal Muzyki Ludowej Mikołajki Folkowe – Centrum Spotkania Kultur 20.00 – Koncert zespołu Laboratorium Pieśni (wstęp za zaproszeniami)			